

มองวิกฤตหมอกควันให้เป็นโอกาส

กุลฉัตร ฉัตรกุล ณ อยุธยา (kulachatrakul@gmail.com)

Chief Marketing Officer บริษัท มาร์เก็ตติ้งได้อ็อกไซด์ จำกัด

ภาคเหนือมีโครงสร้างทางภูมิศาสตร์เป็นเมืองแอ่งกระทะ ปกติถ้าร้อนจะมีลมพัดเอาหมอกควันลอยไปตามหลัก อณูพลาศาสตร์ แต่เนื่องจากไม่มีลมเลยจึงมีแต่หมอกควันแน่นหนาจากทั้งการเผาโดยคนบ้าง ไฟป่าบ้าง ควันไฟจากการเผาโดยประเทศเพื่อนบ้านบ้างแต่เราควบคุมประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้ ปัญหาหมอกควันไฟป่าของภาคเหนือตอนบน ยังคงอยู่ในภาวะรุนแรง โดยผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศพบค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM10 ได้ 220 - 230 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตรและดัชนีคุณภาพอากาศที่ 144 ซึ่งยังยังคงสูงเกินค่ามาตรฐาน

ในทุกวิกฤตก็มีโอกาสขึ้นอยู่กับว่าเราแสวงหาหรือเพิกเฉยต่อสถานการณ์ ปัญหาหมอกควัน ไฟป่าและมลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนกลายเป็นปัญหาระดับชาติ ผมเองเฝ้ามองการแก้ไขของทางการ ฝ้าฟังเสียงก่นด่าของชาวบ้านเป็นเวลาแรมเดือนแล้วก็ไม่มีความหวังว่าปัญหาจะทุเลาลง เครื่องบินไปปรอยยูเรียให้ฝนตกก็ทำได้เพียงไฟไหม้ฟาง ปัญหาสำคัญคงเป็นปัญหาสุขภาพ โรคทางเดินหายใจ ซึ่งแพทย์มีการแจ้งเตือนให้ประชาชนเลี่ยงการออกกำลังกายกรรมนอกตัวอาคาร หากจำเป็นให้สวมใส่หน้ากากอนามัยป้องกันนั้น เรามองมุมกลับให้ต่างมุมมองบ้างว่าวิกฤตหมอกควันส่งผลดีทำให้ร้านค้าปลีกและค้าส่งที่ขายหน้ากากอนามัยและผ้าปิดปากมียอดขายเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากประชาชนเกิดความตื่นตัวมากต่างพากันซื้อหน้ากากอนามัยนำไปใช้สวมใส่ป้องกันตัวเอง มีลายแฟนซีที่เพิ่มส่วนโค้งรองรับการหายใจทางจมูก มีผ้าซับด้านในผ้าเพื่อกรองอากาศและสามารถนำไปซักทำความสะอาดแล้วมาใช้ต่อได้ ซึ่งเป็นที่นิยมของลูกค้าอย่างมาก โดยมีราคาชิ้นละ 15 บาท โดยมียอดขายปลีกต่อวัน 150-200 อัน นับว่าเป็นทางออกใหม่ๆ ของธุรกิจนยามวิกฤตของผู้ที่เห็นโอกาส

ในฐานะที่เมืองเหนือเป็นเมืองท่องเที่ยวต้อนรับต่างชาติโดยเฉพาะชาวจีน นักท่องเที่ยวจะลดลงในช่วงหมอกควันกว่า 50% แม้ว่าเราจะพยายามทำแคมเปญลดราคาแล้ว แต่ก็ไม่คุ้มค่า จึงนับว่าเป็นโอกาสที่จะรณรงค์แก้ไขฟื้นฟู ปรับปรุงพื้นที่การท่องเที่ยว ถ้าเปลี่ยนทัศนคติหันมาช่วยกันฟื้นฟู ดูแล โบราณสถาน โบราณวัตถุอันบอบช้ำจากการท่องเที่ยว อาศัยจังหวะนี้แก้ปัญหาตอนที่นักท่องเที่ยวลดหรือเลื่อนการเดินทาง หันกลับมามองสิ่งที่นักท่องเที่ยวทำลายโดยไม่ตั้งใจ เพราะวันๆเราทำธุรกิจรับแต่เงินทองแทบไม่มีเวลาดูแลใส่ใจสถานที่ท่องเที่ยวเหล่านั้นเลย แม้ว่าจะหายใจไม่ออกแต่ชีวิตต้องดำเนินต่อไปแทนที่จะวิ่งเต้นแก้ไขแต่อย่างเดียวลบจะไม่เกิดประโยชน์ เพราะเราใช้ทรัพยากรเหล่านั้นร่วมกันอยู่สมควรหันกลับมาดูแลเอาใจใส่บ้างเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาสทางธุรกิจ คือ ซ่อมบำรุงบ้านเมืองในยามวิกฤต

ธุรกิจฟิตเนส กีฬาทางน้ำหรือการออกกำลังกายในที่ร่ม มักจะขายสมาชิกได้ดีในช่วงหมอกควัน เพราะหมอกควันมีทุกช่วงของวัน ปกติอากาศยามเช้าๆ ในภาคเหนือจะดีมากเพราะเป็นอากาศบริสุทธิ์ แต่ในยามสถานการณ์เช่นนี้คนที่นิยมออกกำลังกายกลางแจ้งก็คงต้องไปอาศัยฟิตเนส สปา วายน้ำหรือเข้าโรงยิมเพื่อไปออกกำลังกายกัน จึงทำให้ธุรกิจเหล่านี้มียอดขายสูงขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวและนับเป็นโอกาสอันดีมากกว่าที่เราไม่ต้องรณรงค์ให้สิ่งหมอกควันให้สิ่งหมอกควันน้อย เพราะทุกคนจะใส่หมวกกันน็อกเป็นการป้องกันมลพิษจากหมอกควันอยู่แล้ว อีกทั้งรถราในเมืองก็ขับช้าลงและเปิดไฟหน้ารถกันช่วยลดอุบัติเหตุ ขับรถอย่างมีสติและระมัดระวังกันมากขึ้นซึ่งเป็นข้อดีในยามหมอกควัน

ลองมองต่างมุมแล้วเผชิญกับวิกฤตด้วยความอดทนผจญปัญหาอย่างมีสติ เราจะได้ปัญญาความคิดค้นสิ่งใหม่ๆ และแก้ปัญหาาร่วมกัน บางครั้งวิกฤตก็ก่อให้เกิดสติ สมัชชัญญะและเกิดความร่วมมือกันอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน เราต้องอาศัยวิกฤตทั้งหลายมาสร้างโอกาสในการทำให้เกิดความสามัคคีร่วมมือกันแก้ไขวิกฤตหมอกควันให้ลุล่วงไป อย่าได้แต่นั่งกล่าวกันเลยว่าคนนั้นคนนี้เป็นคนเผา เพราะคนเผาอาจได้ประโยชน์จากการเผาเพราะความไม่รู้ แต่เขากลับไม่เสียประโยชน์จากการเผาป่าเลย คนเผาป่าไม่เข้าใจคนในเมืองเพราะผลประโยชน์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับพวกเขาเหล่านั้นโดยตรงเพราะถึง

อย่างไรปัญหาก็คงไม่ลดลง
แก้ปัญหากันดีกว่า

เราควรหันหน้ามาช่วยกันแก้ปัญหาให้เป็นรูปธรรมและค้นหานวัตกรรมทางความคิดกันมา
